

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis, Seu Resolutio Casuum Conscientiæ

Juxta Sacram Scripturam, Canones, Et Sanctos Patres

Continens Tractatus de Sacramentis Pœnitentiæ & Extremæ Unctionis;
necnon varia summorum Pontificum Decreta, contra Moralis corruptæ
propositiones, & alia

Genet, François

Parisiis, 1703

Caput VIII. De Ministro Sacramenti Pœnitentiæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40817

De Sacram. Pœnit. Cap. VIII. 135

iis ipsis quæ dicit, & facit, & dum in memoria sua quærit quid faciendum sit, aut in horis quid dicendum, devotionis fervor tepescit, & friget.

C A P U T   V I I I .

De Ministro Sacramenti Pœnitentiae.

Quæst. 1. **Q**UIS NAM est legitimus Sacramenti Pœnitentiae Minister?

Resp. De Fide est definitum in Concilio Tridentino, solum Sacerdotem habere autoritatem absolvendi, ut habetur in Decreto Eugenii in Concilio Florentino, ubi sic dicitur: *Minister hujus Sacramenti est Sacerdos, habens autoritatem absolvendi, vel ordinariam, vel ex commissione Superioris.* Verba

verò Concilii Tridentini hæc sunt: *Circa Missam sess. 14, cap. nigrum autem hujus Sacramenti declarat 6. sancta Synodus, falsas esse, & à veritate Evangelii penitus alienas doctrinas omnes, qua ad alios quosvis homines præter Episcopos, & Sacerdotes, Clavium Ministerium perniciosè extendunt.*

Quæst. 2. Sufficit-ne, ut quis sit Sacerdos, ad audiendum validè Confessiones?

Resp. Non sufficit, sed ut possit validè absolvere, præter potestatem Ordinis, quam universi Sacerdotes habent, requiritur potestas Jurisdictionis, ut definivit idem Concilium Tridentinum his verbis: *Hac Synodus sess. 14, cap. confirmat, nullius momenti absolutionem eam 7. esse debere, quam Sacerdos in eum profert in quem ordinariam aut subdelegatam non habet jurisdictionem.*

136 TRACTATUS VI.

Quæst. 3. Quinam habent Jurisdictionem in
Pœnitentem?

Resp. Episcopi in tota Diœcesi, & Parochi
in propria Parochia; sed in aliis Sacerdotibus
requiritur expressa Episcopi approbatio ad an-
diendas Confessiones, ut definivit Concilium
Tridentinum his verbis: *Decernit sancta Sy-
nodus, nullum etiam Regularem posse Con-
fessiones secularium, etiam Sacerdotum, au-
dire, nec ad id idoneum reputari, nisi aut
Parochiale Beneficium, aut ab Episcopis per
examen, si illis videbitur esse necessarium,
aut alias idoneus judicetur, & approba-
tionem obtineat, Privilegiis & consuetudine
quacumque etiam immemorabili non obstan-
tibus.*

Et si Episcopi eos approbent ad certum tem-
pus, aut ad quædam loca, & quasdam tan-
tum personas; hujusmodi Sacerdotes nulla-
tenus transfire possunt statutos limites: ut enim
ait S. Carolus in Concilio Mediolanensi 6.
Episcopus à Confessionibus audiendis suspen-
dit aut omnino amoveat Confessarios etiam
Regulares jam approbatos, quos pro sua ti-
moriata conscientia religione viderit in eo mu-
nere, non ita sincere integrèque, & cum
edificatione se gerere, quemadmodum & tan-
ti Ministerii illis commissi sanctitas postulat,
& animarum salus depositit, quæ sua Fidei
concredita sunt.

Quod probari quoque potest Bullâ Cle-
matis X. quæ incipit *Superna magni*, in qua hæc
Bulla Cle- „ habentur: *Illos autem Religiosos qui ad Con-*
munitatis X. „ *ffessiones audiendas idonei generaliter reperti*
anno 1670. „ *fuerint, ab Episcopis, generaliter quoque &*
“ *indistinctè absque aliqua limitatione temporis*
“ *cæterorumque locorum, aut generis persona-*
rum, in Diœcesi propria admittendos. Quoad

Conc. Trid.
sess. 23. cap.
154

S. Carol. Con-
cil. Mediol.
6. tit. Quæ ad
Pœnit. Sacra-
mentum perti-
neantur.

cæteros verò , qui non adeo idonei reperientur, ^{ce}
si perierint se admitti , arbitrio Ordiniorum ^{ce}
relinqui ipsos cum limitatâ facultate , prout ^{ce}
eisdem Ordinariis magis expedire videbitur, ^{ce}
probare & admittere : Approbatos non posse ^{ce}
ab eodem qui sic approbavit iterum examina- ^{ce}
ri , aut ab eisdem Confessionibus audiendis ^{ce}
suspendi , seu licentias illis concessas revocari, ^{ce}
nisi novâ superveniente causâ quæ ipsas Con- ^{ce}
fessiones concernat ; de qua tamen haud ne- ^{ce}
cessarium esse ut in actis constet ; nee eam te- ^{ce}
neri Episcopum ipsis Regularibus significare, ^{ce}
sed Sedi Apostolicæ duntaxat , ubi eam sibi ^{ce}
aperiri postulaverit. Porrò si Regulares cum ^{ce}
scandalo aut aliás dishonestè vivant , vel ali- ^{ce}
quod delictum committant , per quod ratio- ^{ce}
nabili Episcopi judicio videantur à Confessio- ^{ce}
nibus suspendendi (in quo ipsius Episcopi con- ^{ce}
scientiam oneratam esse volumus) nihil obsta- ^{ce}
re quominus Episcopus ab eam causam possit ^{ce}
Regulares à semetipso approbatos suspendere, ^{ce}
aut repellere à Confessionibus audiendis. Sum- ^{ce}
marium illius Bullæ reperitur in fine hujus.

Tomi quarti.

Quæst. 4. Sacerdotes qui non sunt appro-
bati ad audiendas Confessiones , possunt-ne au-
dire , & absolvere eos , qui peccata tantùm
venialia commiserunt ?

Resp. Cùm Sacerdotes tam sæculares quam
Regulares nullam habeant potestatem Juris-
dictionis , nisi in casu periculi mortis , ut ait
Concilium Tridentinum , sequitur eos minimè
posse , extra hunc casum , absolvere à pecca-
tis etiam venialibus , quoniam Ecclesia nul-
lam eis concessit unquam ab iis peccatis absol-
vendi facultatem : quare sacra Concilii Con-
gregatio multos rescindere cupiens abusus , qui
in administratione Sacmentorum Eucharistis-

138 TRACTATUS VI.

tiæ , & Pœnitentiæ irrepserant , qualis est , quando Sacerdos sine ulla Jurisdictione à peccatis venialibus in Sacramento Pœnitentiæ absolvere vult : Decretum edidit Innocentii XI. sanctæ memorie authoritate confirmatum , in Decretum „ quo sic habetur : *Non permittant ut veniam* circa Com- „ lium Confessio fiat simplici Sacerdoti non ap- munionem „ probato ab Episcopo aut Ordinario . Si Con- quotidiana „ fessarii etiam Regulares , aut quicunque alii nam 12. „ Februarii „ secus egerint : sciant Deo optimo maximo ra- 1672. „ tionem reddituros esse , neque defuturam Epis- „ coporum & Ordinariorum justam & rigoro- „ sam animadversionem in contrafacentes , etiam „ Regulares , etiam Societatis Jesu , facultate „ ipsis Episcopis & Ordinariis per hoc Decre- „ tum per Sedem Apostolicam specialiter attri- „ buta . Et facta de præmissis omnibus , ac de „ verbo ad verbum relatione , Sanctitas sua pro- „ bavit , ac præsens Decretum typis dari , ac „ publicari voluit . Hoc Decretum reperitur in- „ tegrum in fine hujus Tomi 4.

Quæst. 5. Sacerdotes sacerulares , & Regula- res , qui habent facultatem absolvendi à casib- bus sanctæ Sedi reservatis , possunt-ne absolv- vere à casibus quos sibi reservant Episcopi , absque expressa eorum licentia ?

Resp. Certum est eos non posse , ut patet ex Sess. 14. cap. Concilio Tridentino . *Neque dubitandum est* , Z. „ inquit , quando omnia quæ à Deo sunt , ordi- „ nata sunt , quin hoc idem Episcopis omnibus „ in sua cuique Diœcesi , in ædificationem ta- „ men , non in destructionem , liceat pro illis in „ subditos tradita supra reliquos inferiores Sa- „ cerdotes autoritate , præsertim quoad illa qui- „ bus excommunicationis censura annexa est . „ Hanc autem delictorum reservationem conso- „ num est divinæ authoritati , non tantum in ex- „ terna politia , sed etiam coram Deo vim ha-

De Sacram. Pœnit. Cap. VIII. 139

bere. Verumtamen piè admodum, ne hac ipsa
occasione aliquis pereat, in eadem Ecclesiâ
Dei custoditum semper fuit, ut nulla sit reser-
vatio in articulo mortis: atque ideo omnes
Sacerdotes quoslibet pœnitentes à quibusvis
peccatis & censuris absolvere possunt. Extra
quem articulum Sacerdotes cùm nihil possint
in casibus reservatis, id unum pœnitentibus
persuadere nitantur, ut ad superiores & legi-
timos judices pro Beneficio absolutionis acce-
dant.

Hæc Doctrina Concilii Tridentini clarissimè
ac solidissimè tradita & exposita fuit à S. Ca-
rolo, qui Concilii mentem penitus callebat,
cùm ejus finem & conclusionem procuraverit,
qui que ipse Concilio Mediolanensi 3. tit. *De
iis quæ ad Pœnit. Sacram. pertinent*, idem ait
his verbis: *Caveant ne Confessarii Regulares
eorum peccatorum, quorum absolutio Episcopo
reservata est, vinculis irretitos pœnitentes ab-
solvant; quemadmodum à sede Apostolica de-
claratum est id eis non licere, quavis Privi-
legiorum suorum autoritate.*

Et in Concilio Mediolanensi 5. eodem tit.
ait: *Ab iis verò casibus proximè promulgatis,
si quis Confessarius cuiusvis Ordinis, sine fa-
cultate scripta ab Episcopo data, aliquem
absolvere attenterit, excommunicationis pœ-
nam ipso facto subeat. Nec facultatum, Pri-
vilegiorumve jure, quæ cuique, etiam Ro-
sarii, & Cruce signatorum Scolæ, Confratriæ,
Collegiove etiam Laicorum; quæve Colle-
giis, Confratribusve in ea adscriptis, ante vel
post Concilii Tridentini confirmationem con-
cessa sunt, Confessarius, cuiusvis Ordinis sit,
ab iis casibus quos sibi Episcopus in sua Diœ-
cesi reservaverit, pœnitentes, sine illius facul-
tate absolvat. Si contra fecerit, suspensa-*

140 · TRACTATUS VI.

nam à divinis ipso facto incurat.

His Concilii Tridentini & Mediolanensis Decretis, possemus addere varia Concilia Ecclesiæ Gallicanæ, qualia sunt quæ decrevit Concilium Rotomagense anno 1581. & Burdigalense anno 1583. & 1624. Bituricense anno 1584. & Narbonense anno 1609. Plura quoque sanctorum Pontificum Decreta his adiungi possunt. Sufficiet autem referre Bullam Clementis X. quâ cætera prædecessorum suorum Decreta confirmata sunt, data anno 1670. quæ incipit *Superna magni*, in qua hæc habentur.

Quantum „ Ex facultatibus enim per Mare magnum,
ad Casus „ aliave Privilegia Regularibus cujuscumque Ordinis, instituti, aut Societatis, etiam Jesu,
Sūmo Pon. „ concessis, factam eis non esse potestatem absolvendi in casibus ab Episcopo sibi reservatis.
tifici reser- „ Et per confirmationes dictorum Privilegio-
vatos, aut „ rum, quas Regulares à Sede Apostolica post sacrum Concilium Tridentinum obtinuerunt,
dispensa- „ nequaquam revixisse Privilegia priùs ab eo-
tiones in „ aut etiam „ dem Concilio, aut deinde Apostolicis etiam
foro Pœni- „ condona- „ Decretis sublata, atque extincta, si quæ ha-
rentiario „ tiones, vi. „ bebant, absolvendi à casibus Episcopo reser-
pro casibus „ tructio in „ vatis. Et habentes facultatem absolvendi ab
occultis, „ fine Tomi „ omnibus casibus Sedi Apostolice reservatis,
aut etiam „ Quinti, „ non ideo à casibus Episcopo reservatis posse
condona- „ absolvere. Videatur hæc Bulla in fine hujus
tiones, vi. „ Tomi.

Quest. 6. Cùm quis absolutus fuit in articulo mortis ab aliquo casu reservato, aut ab aliqua censura per Sacerdotem qui non habebat casus reservatos, tenetur-ne restitutus in pristinam sanitatem confiteri Presbitero, qui habeat potestatem à talibus casibus absolvendi?

Resp. Si Thomas propositæ difficultati ita

respondet: Non oportet quod absolutus ab ex- S. Th. in 4:
communicatione in articulo mortis ab eo qui dist. 10. q. 1.
non habet facultatem, ad judicem vadat qui art. 1. q. 2.
alias absolvere potuisset, absolutionem petens, ad 2.
sed satisfactionem offerens.

Quæst. 7. Sacerdotes sacerulares aut Regu-
lares qui generaliter in aliqua Diœcesi sunt
approbati, possunt ne virtute hujus generalis
approbationis audire Monialium Confessio-
nes?

Resp. Videtur eos non posse, quoniam Reli-
giosæ non possunt confiteri, nisi Sacerdotibus
ab Episcopo sibi deputatis, juxta Concilium
Oxoniense in Anglia celebratum anno 1222.

Confitantur etiam, inquit, Moniales Sacer- Concil. Oxon.
dotibus ab Episcopo sibi deputatis. niense. De
Confess. Mo-
nial. cap. 46.

Quod verbis expressis definitum est in Bulla Clementis X. superius citata afferentis: Reli-
giosos generaliter approbatos ab Episcopo ad personarum sacerularium Confessiones audiendias, nequaquam censerii approbatos ad audiendas Confessiones Monialium sibi subjectarum; sed egere quoad hoc, speciali Episcopi approbatione; atque approbatos pro audiendis Confessionibus Monialium unius Monasterii, minimè posse audire Confessiones Monialium alterius Monasterii. Itidemque Confessores extraordinarios semel deputatos atque approbatos ab Episcopo ad Monialium Confessiones pro una vice audiendas, haud posse expleta deputatione in vim approbationis hujusmodi illarum Confessiones audire; sed toties ab Episcopo esse approbandos, quoties casus contigerit. Videatur summarium dictæ Bullæ in fine hujus Tomi.

Quod quidem declarat generalem approba-
tionem non sufficere ad audiendas Monialium
Confessiones, sed specialem præterea ad hunc

142 TRACTATUS VI.

finem ab Episcopo desiderari , nisi declarat Episcopus , Confessarios omnes approbatos, posse Confessiones etiam Monialium audire; quo casu talem potentiam censetur illis contulisse.

Quæst. 8. Regulares egent-ne approbatione Episcopi , ad audiendas Confessiones Religiosorum sui Ordinis ?

Resp. Non videntur tali approbatione indigere ; quod probari potest ex Concilio Tridentino his verbis : *Decernit sancta Synodus, nullum etiam Regularem posse Confessiones secularium, etiam Sacerdotum, audire, nisi aut Parochiale Beneficium habeat, aut ab Episcopis approbationem obtineat.* Ex quibus concludi potest , eos non egere approbatione Episcopi , sed tantum suorum Superiorum ad audiendas Confessiones Religiosorum sui Ordinis.

Conc. Trid. fess. 23. cap. 15. de Re-form,
Deinde Clemens Papa X. in Bulla *Superna magni*, ait , *Caterum in Monasteriis ac etiam Collegiis, ubi juxta Regularia instituta vivitur, posse tam Prælatos Regulares, quam Confessores, Regularium eorumdem Monasteriorum seu Collegiorum, audire Confessiones illorum secularium, qui inibi sunt verè de familia, & continui commensales, non autem illorum, qui tantum ipsis deserviunt.*

Quæ quidem verba satis declarant à fortiori , eos sine Episcopi approbatione audire posse Religiosorum suorum Confessiones.

Quæst. 9. Regulares possunt-ne , absque Episcopi approbatione , audire Confessiones Monialium sui Ordinis ?

Resp. Certum est , eos non posse ; quod quidem satis constat ex Bulla Clementis X. à nobis mox laudata. Tum etiam ex Bulla Gregorii XV. quæ incipit *Inscrutabilis*, in qua sic

De Sacram. Pœnit. Cap. VIII. 143

habetur: Confessores, sive Regulares sive sacerdotes, quomodolibet exempti tam Ordinarii quam extraordinarii ad Confessiones Monasticum etiam Regularibus subjectarum audiendas, nullatenus deputari valeant; nisi prius ab Episcopo Diœcesano idonei judicentur, & approbationem, qua gratis concedatur, obtineant. Videatur summarium Bullæ Clementis.

X. in fine hujus Tomi.

Quæst. 10. Sacerdos generaliter approbatus in una Diœcesi; potest-ne audire in alia Diœcesi Confessionem illius qui ex ea Diœcesi esset, in qua fuit approbatus? Et Parochus potest-ne similiter audire Confessionem sui subditi, seu Parochialis, ubicumque eum reperit?

Resp. Sacerdos sacerdotalis aut Regularis generaliter approbatus in una Diœcesi, nullius Confessionem audire potest extra illam Diœcesim.

Ita expressè definitum legitur in Bulla Clementis X. sœpè à nobis laudata, in qua dicitur: *Religiosos ab Episcopo ad Confessiones secularium in sua Diœcesi audiendas approbatos, non posse in alia Diœcesi, eas absque Episcopi Diœcesani approbatione audire, quamvis pœnitentes subditi sint ejus Episcopi, à quo ipsi Religiosi jam fuerant approbati.*

Quod quidem conforme videtur Clemens, Dudum de sepulturis, ubi hæc leguntur: Magistri, Priores, Provinciales, & Ministri Ordinum Prædicatorum eligere student personas sufficienter idoneas, vitâ probatas, discretas, modestas, atque peritas, ad tam salubre Ministerium & Officium exequendum: quas sic ab ipsis electas representent vel faciant presentari Pralatis, & de eorum licentia, gratia, & beneplacito in civitatibus

144 TRACTATUS VI.

*q. Diœcibus eorumdem hujusmodi personæ
sic electæ, Confessiones confiteri sibi volentium
audiant; extra civitates q. Diœceses in qui-
bus fuerint deputata, Confessiones nullatenus
audituræ.*

Videtur aliter dicendum de Parocho quod
validè possit audire Confessionem sui Paro-
chiani, ubicumque eum invenerit, modo id
sine scandalo fieri possit.

Ratio est, quia cùm Parochus habeat Ju-
risdictionem Ordinariam in suos Parochianos,
potest hanc exercere ubicumque eos invenerit,
in rebus quæ fiunt sine strepitu Judicii, qualis
est Confessio: *Enim verò Canon Omnis utrius-
que sexus, Concilii Lateranensis, afferit solùm
Fideles semel in anno, teneri confiteri pecca-
ta sua Parocho suo, non determinando locum
ubi debeant confiteri: attamen Parochi non id*
*debent temerè facere, & tutius est obtinere
approbationem Episcopi in cuius Diœcesi vult
audire Confessionem alicujus de sua Paro-
chia.*

*Quæst. II. Parochi possunt-ne vocare alios
Parochos, aut alios Vicarios ad audiendas
Confessiones suorum subditorum?*

Resp. Non possunt, nisi in casu, quo Paro-
chi illi aut Vicarii generaliter essent in tali
Diœcesi approbati, aut Episcopus signifi-
casset se Parochis concedere, ut ita agerent;
quia tunc censeretur dedisse hanc facultatem
audiendi Confessiones. Patet ex Concilio Tri-
dentino supra citato, cùm enim determinave-
rit, *Nullum sacerdotem posse Confessiones sa-
cularium, etiam sacerdotum, audire, nisi
aut Parochiale Beneficium habeat, aut ab
Episcopis approbationem obtineat, decrevit
consequenter, non posse Parochum audire
Confessiones extra suam Parochiam absque
approbatione*

De Sacram. Pœnit. Cap. VIII. 145

approbatione Episcopi , cùm in hoc casu titu-
lus Beneficii , illi non tribuat Jurisdictionem ,
quam debet consequenter ab Episcopo obti-
nere.

Quare S. Carolus ait : *Quod in nostris Sa-* S. Carol. A. &
ceramenti Pœnitentia instructionum additioni- p. 2. in 11.
bus cautum est , ut tempore Paschali Parochi Synodo,
aliorum Parochorum Ministerio ad Confessio-
nes Parochialium suorum audiendas uti pos-
fint , id de Parochis tantummodo intelligi de-
claramus , quibus extra Parochie propria fines
ad audiendas Confessiones probatis , scripta
facultas data est.

Et sanè grave oriretur incommodum , si Sa-
cerdotes Parochi in aliqua parva Parochia , quæ
tantas non exigit notitias , jus haberent , abs-
que Episcopi approbatione , audiendi Confes-
siones in Parochia multò ampliori , quæ ma-
iores notitias postulat ad hoc munus ritè
obeundum.

Ques. 12. *Quomodo se gerere debet Con-*
fessarius qui per inadvertentiam aut ignoran-
tiam , absolvit Pœnitentem à casu reservato ,
non obtenta facultate à Superioribus ?

Resp. Egregiè respondet S. Antoninus , dum
ait : *Nota , quod quicumque absolvit aliquem* S. Anton. s.
ab aliquo peccato in casu in quo non potest , p. tit. 47.
sive quia reservatus est Episcopo ; sive quia cap. 2.
nullam habet potestatem aut autoritatem ;
quamvis graviter peccet , præcipue quando ab-
solvit scienter , vel etiam ex ignorantia juris
crassa , non tamen censuram aliquam seu ex-
communicationem ex hoc incurrit , sive sit
Clericus secularis sive Religiosus dictus ab-
solvens . Sed tenetur illum quem sic absolvit ,
advisare de errore suo , si cognoscit , vel po-
test invenire . Ille tamen quoad Dñm excusa-
tur , dum hoc ignorat .

Tenus IV.

G